

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/157/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613206354
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2013:1613206354.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, samosudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletého C. G., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom ako navrhovateľa, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka č. 2942/60A, dieťa rodičov: L. V., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom B.. XX a Y. G., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom H., Y.. XX, o návrhu navrhovateľov E. G., nar. XX.XX.XXXX a E. G., nar. XX.XX.XXXX, obaja navrhovatelia št. prísl. SR, bytom H., Y.. XX, na zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletého C. G., nar. XX.XX.XXXX, do spoločnej osobnej náhradnej starostlivosti starých rodičov E. G., nar. XX.XX.XXXX a E. G., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom H., Y..XXXX/XX.

Starí rodičia sú povinní a oprávnení vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, zastupovať maloletého pred orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy, spravovať majetok maloletého v bežnej miere, rozhodovať o spôsobe zdravotnej starostlivosti maloletého a o mieste pobytu maloletého. V prípade nezhody s rodičmi maloletého pri rozhodovaní o maloletom nad rámec bežných oprávnení sú povinní požiadať o súhlas súd.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletého C. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, ktoré výživné bude zasielať k rukám starých rodičov do 15. dňa v mesiaci vopred.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého C. výživným vo výške 100 € mesačne počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, ktoré výživné bude zasielať k rukám starých rodičov do 15. dňa v mesiaci vopred.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným tunajšiemu súdu dňa 26.03.2013 sa navrhovatelia domáhali nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloletého R., nar. XX.XX.XXXX do ich osobnej starostlivosti.

Uvedli, že maloletý R. je ich vnuk, a i keď matka dieťaťa pôvodne oznámila otcovi, že maloleté dieťa zomrelo, otec dieťaťa prejavil záujem uznať otcovstvo, resp. domáhať sa jeho určenia na súde. Až na jeho naliehanie sa dozvedel, že maloletý R. žije a bol zverený predbežne do starostlivosti detského domova. Ich syn - otec dieťaťa je riadne zamestnaný, má nepravidelnú pracovnú dobu, o dieťa sa chce postarať - vzhľadom však k tomu, že je zamestnaný, nemôže byť s maloletým na materskej, resp. rodičovskej dovolenke. Oni sami žijú v spoločnej domácnosti so svojím synom - otcom dieťaťa a takouto formou chcú pomôcť dieťaťu, ako aj svojmu synovi.

Tunajší súd uznesením sp.zn. 8P/90/2013- 8 zo dňa 24.04.2013 predbežne zveril maloletého R. do osobnej starostlivosti navrhovateľov. Týmto uznesením súd zároveň začal konanie o zverenie maloletého R. V., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.05.2013.

Na základe dohody rodičov prišlo k zmene mena a priezviska dieťaťa; maloletý sa v súčasnosti volá C. G..

Kolíznym opatrovníkom sa k návrhu navrhovateľov v celom rozsahu pripojil.

Matka so zverením do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov súhlasila, uviedla, že je slobodná, osobne sa stará o maloletú Y. V., nar. XX.XX.XXXX a J. D., nar. XX.XX.XXXX. . Matka je nezamestnaná, poberá prídavky na deti, náhradné výživné a dávky v hmotnej núdzi.

Otec nevyužil právo osobne konať pred súdom, predvolanie na pojednávanie riadne prevzal, k návrhu na začatie konania sa nevyjadril, o odročenie pojednávania nepožiadala. Preto súd s poukazom na ustanovenia § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku konal v jeho neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa o spisoch tunajšieho súdu č.k. 8P/90/2013-8, vypočutím prítomných účastníkov konania, listinnými dôkazmi, najmä rodným listom maloletého dieťaťa, správou o povesti a pomeroch navrhovateľov, správou zo šetrenia v rodine navrhovateľov, lekárskymi potvrdeniami o zdravotnom stave navrhovateľov, výpismi z registra trestov navrhovateľov, pracovnou zmluvou otca maloletého dieťaťa, ako aj obsahom ostatnej spisovej dokumentácie a zistil, že rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželia, otcovstvo k maloletému bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred príslušným orgánom matričného úradu.

Maloletý je toho času v priamej starostlivosti navrhovateľov, ktorí dieťaťu zabezpečujú celodennú starostlivosť. Maloletý je zdravý.

Navrhovateľka je s maloletým na rodičovskej dovolenke, navrhovateľ je zamestnaný ako vodič kamiónu, bývajú v trojizbovom byte, ktorý je v ich vlastníctve; v spoločnej domácnosti s nimi žije aj otec maloletého, ktorý pracuje ako vodič nákladného vozidla, chodí aj na týždňové pracovné cesty. Navrhovatelia vedú usporiadaný spôsob života.

Otec sa o maloletého zaujíma, na jeho potreby prispieva tým, že mu kupuje oblečenie a potraviny a prispieva na spoločnú domácnosť.

Matka je nezamestnaná, od 17.07.2013 je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách ako uchádzačka o zamestnanie, má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, o maloletého sa nezaujíma, na jeho výživu neprispieva, po jeho narodení podpísala privolenie na osvojenie maloletého.

Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práv a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s

osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,

f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Podľa § 47 ods. 5 Zákona o rodine, ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p., rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Z ustálenej judikatúry vyplýva, že zverenie maloletého dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča (§ 45 ods. 1 Zákona o rodine) je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov; musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zaistiť riadnu výchovu dieťaťa (II. ÚS 157/01 /ÚS ČR/). Pri smrti jedného z rodičov je nositeľom rodičovskej zodpovednosti druhý rodič, ktorý potom práva a povinnosti z nej vyplývajúce vykonáva v plnom rozsahu sám, pričom je fakticky obmedzený iba v rozsahu, v ktorom tieto práva patria inej osobe, napríklad tej, ktorej bolo dieťa zverené do výchovy podľa § 45 zákona o rodine.

Súd po vykonanom dokazovaní zhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti a má za to, že zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej spoločnej osobnej starostlivosti navrhovateľov je v jeho záujme. Súd pri rozhodovaní prihliadal na existenciu objektívnej potreby úpravy práv týkajúcich sa osobnej starostlivosti o maloletého dieťa. Súd má vykonaným dokazovaním za preukázané, že rodičia nezabezpečujú osobnú starostlivosť o maloletého dieťa, matka o dieťa nejaví žiaden záujem, na jeho výživu neprispieva a žiadnym spôsobom sa nezaujíma o jeho potreby, napriek tomu, že dieťa má len 7 mesiacov. Otec o dieťa javí záujem, na jeho výživu prispieva podľa svojich možností, no vzhľadom na jeho zamestnanie nie je v jeho silách zabezpečovať každodennú starostlivosť o maloletého. Súd tiež zohľadnil osobné pomery navrhovateľov, ich zdravotný stav, rodinné väzby k maloletému dieťaťu a ich komplexný postoj k zabezpečovaniu starostlivosti o maloletého dieťa. Navrhovatelia sa riadne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa starajú o jeho potreby, zabezpečujú mu celodennú starostlivosť, sú zdraví a spôsobilí naďalej vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. V mieste svojho bydliska požívajú dobrú povest', žijú usporiadaným spôsobom života a ich rodinné a sociálne prostredie je vhodné na výchovu maloletého dieťaťa. Preto súd rozhodol o zverení maloletého dieťaťa do ich spoločnej náhradnej osobnej

starostlivosti, s poukazom na citované ustanovenia zákona, ktoré upravujú režim práv a povinností rodiča a navrhovateľov k maloletému dieťaťu.

Nakoľko zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu, súd určil rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa. Matku zaviazal prispievať na výživu maloletého v minimálnom rozsahu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď súd prihliadol na rodinnú situáciu matky, nakoľko je slobodná, nezamestnaná, s dvomi ďalšími vyživovacími povinnosťami, pričom poberá dávky v hmotnej núdzi.

Otca súd zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 100 Eur mesačne, s prihliadnutím, že tento prispieva aj materiálne na zabezpečenie potrieb dieťaťa.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom tunajšieho súdu, písomne vo dvoch vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 162 ods. 1 O.s.p., pri rozsudkom predbežne vykonateľných plyní lehota na plnenie od ich doručenia.

Podľa § 162 ods. 2 O.s.p., predbežne vykonateľné rozsudky sú rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného alebo pracovnej odmeny za posledné tri mesiace pred vyhlásením rozsudku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení/.